

[...] ¹ liefden van hem eerlijck ende costelijck opgheseten waren om hem eere aen te doen. Ende zy zijn zoo lange gereyst tot dat zy op een half dach vaert na by Romen quamen. Daer hebben zy hem twee daghen gherust. Ende heer Jan heeft .IIIIJ. heeren ghesonden aen den hertoge om by den keyser te leyden ende zijn coemste te kennen geven.

De hertoghe is met dese heeren voor den keyser gegaen ende heeft hem dit te kennen gegeven. Daer de keyser op antwoorde: “Hy is my wilcoom, ende my is leet dat ickt zoo lange tegen ghehouden hebbe, want ick wil hem mijn dochter geven met ghoeder herten.”

De keyser deede de heeren goede chiere aen.

Des anderen daechs dede de keyser opsitten den hertoge Gautier van Salabren met noch ander machtighe heeren om den bruydegom tegen te rijden ende inder stadt te convoieeren, ² twelck zy met goeder herten ghedaen hebben, ende reden zoo lange tot dat zy by heer Jan quamen.

Als heer Jan vernam dat dese heeren quamen om hem te gheleyden byden keyser, zoo heeft hijse feestelijcken ontfangen ende heeft hem doen forieren een yeghelijck na zijnder weerden. Dien dach hebben zy met malcander goede chiere gemaect, ende des anderen daechs vroeck is de trompet gheslaghen dat een yegelijck hem gereet maken soude om te vertrecken.

Doen de heeren misse gehoort hadden ende ontbeten, zijn zy te paerde gegaen ende zijn gereeden op twee mijlkens na Romen, daer zy haer noen maeltijt ³ gehouden hebben.

De keyser dede ghebieden datmen de straten schoon maken soude ende met alle cijragie ⁴ behanghen, daer de vreemde heeren passeeren zouden. Twelck terstont ghedaen wert.

Nae de noen maeltijt zijn alle de heeren op geseten, elck om costelijcx, om alzo inder stadt te comen. Daer zijn oock noch veel groote heeren van des keyzers wegen op geseten om den bruydegom

1. Het restant van capittel 29.

2. convoieeren: begeleiden, vergezellen

3. noen maeltijt: middagmaal (diner)

4. cijragie: versierselen

[G3rb] inder stadt te gheleyden. Heer Jan heeft oock zijn ordinantie gemaect om triumphelijck inder stadt te rijden.

Inden eersten reet voor des hertogen soon van Borbon met vier hondert paerden, al van een cleedinge,⁵ ende waren alle tmeestendeel al edel luyden, ghecleedt met root fluweel. Daer na quam de hertoge van Gascongen met vijf hondert paerden, oock van eender cleedinghe, van groen ende root damast. Daer nae quam de bruydegoem ghereeden met vier hondert paerden, alle jonghe heeren, en[de] waren al gecleet met gulde laken. Daer na quam de hertoghe van Britangen als ambassadeur met vier hondert paerden, ooc al van eender cleedinghe.

In der stadt comende zo wert de bruydegom heerlijcken ontfangen vande heeren ende geleyt met groote blijschappen te hove waert. Sy vonden de straten seer costelijc verciert ende met tapite behanghen. Op alle hoecken vander straten waren geordineert costelijcke personagien.⁶ De triumphe die daer bedreven was, en is met gheen penne te beschrijven! Aldus zijn dese heeren met groter triumphe tot des keyzers hoove ghereeden.

Als zy nu te hove quaemen, ende de bruydegom den keyser wert siende, die daer stondt om hem te ontfanghen, zoo is hy vanden paerde ghesprongen,⁷ des ghelijcken deden oock zijn heeren, ende is te voet gegaen tot dat hy by den keyser quam, ende is den keyser te voet gevallen ende heeft hem eere bewesen. De keyser heeft hem vander aerden opgeheven ende heeft hem feestelijcken willecoom gheheeten, ende zijn te samen inder salen gegaen.

Doemen hand[t]⁸ water gegeven hadde, zo is de keyser ter tafelen gaen sitten, de coninck van Spaengien, de bruydegom ende de jonghe coninck van Drakouwen neffens hem. De ander princen saten een yegelijc na zijne staet. Zy aten en[de] droncken en[de] maeckten ghoede chier gelijk-[G3va]men in hoven van eeren ghewoonlijc is te doen. Ende naeder maeltijt ginck men dansen en[de] ghenoechte bedrijven.

5. van een cleedinge: uniforme kleding gold als het summum van luxe.

6. costelijcke personagien: kunstig uitgevoerde dramatische taferelen met een allegorische lading

7. Als teken van bescheidenheid: niet 'hoger' willen zijn dan degene die te voet staat.

8. Muller [1590]: hande water

Gloriande, des keyzers dochter, quam door des keyzers bevel by haren vrient, die sy in lange niet ghesien en hadde, ende heeft manierlijck⁹ willecoom gheheten. Ende doen zy een tijt malcander ghesproken hadden, heeft zy aen haer vader ende alle de heeren oorlof ghenomen ende is in haer ruste gegaen.¹⁰ De keyser verblijde hem inde triumphhe die daer bedreven wert. Ende doent tijt was, so schiet elc van daer, ende zy namen oorlof aenden keyser, ende elc ginck in ruste.

Gloriande ontboot heer Jan ende den coninck van Spangien ende den hertoge Gautier, twelck altoos zijn ghetrouwe vrienden gheweest waren, dat zy souden comen spreken teghen haer. Aldus zijn dese heeren in Gloriandes camer ghecomen, daer zy vriendelijcken van alle de jonckfrouwen ontfanghen waren. Daer was op een nieuw een costelijck bancket bereyt. De bruydegom heeft hem ghestelt by Gloriande, sijn vriendinne, de ander heeren des ghelijckx by den zijnen.

Gloriande by haren vrient sittende, zeyde: “Mijn uutvercoren vrient, wat heb ick al lijdens ghehadt sint dier tijt dat ghy van hier scheydet. God vergheeft hem diet my dede! Ende noch had ick meer lijdens in mijn herte, omdat ick van u niet en verhoorde.”

Heer Jan zeyde: “Mijn schoon lief, ick hebbe oock menichmael in lijden gheweest, wanneer ick op u wort denckende, ende dat ick u lieflijck weesen derven¹¹ moeste. Maer ick hoope dat al ons droefnisse in blijschap verkeeren sal.”

Doen zy met malcander een cleyn tijdt ghesproken hadden, zoo zijn de heeren opghestaen ende hebben vrientlijck oorlof ghenomen aen Gloriande ende de a[n]der jonckvrouwen, want het spade¹² inden avont was ende een yeghelijck is in zijn logijs gegaen.

Des morghens als den dach op was, [G3vb] zoo gingen de heeren ter kercken ende eerden den oppersten Heere, daer het al af coemt, ende

9. manierlijck: volgens het protocol

10. De moderne lezer vraagt zich af waarom hier met geen woord over hun zoon gerept wordt, die zij ongetwijfeld bij zich gehad zal hebben. De meest aannemelijke verklaring is rigoreuze bekorting van de oorspronkelijke versroman.

11. derven: missen, ontberen

12. spade: laat

hoorden misse. Doen den dienst ghedaen was, zoo ontboodt de keyser den bisschop van Ravenna als stadthouder¹³ des paus ende dede heer Jan met zijn dochter¹⁴ verseecken¹⁵ om des anderen daechs te trouwen. De cleermakers werden daer ontboden om clederen te maken voor den bruydegom ende de bruyt. Men bedreef daer al die genoegte diemen verdencken mocht.

13. stadthouder: plaatsvervanger

14. Muller [1590]: dochter te verseecken — emendatie Amand Berteloot

15. verseecken: verloven